

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/2/2023
Identifikačné číslo spisu:	3517205358
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:3517205358.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti SVEN-EKO s.r.o., naposledy so sídlom 913 25 Bobot 176, IČO: 46 919 350, ktorá zanikla výmazom z obchodného registra dňa 17. decembra 2021, proti žalovanému Erikovi Váľpkovi, živnostníkovi podnikajúcemu pod obchodným menom Erik Váľpka - Feel Free, s miestom podnikania Kamenná 505/2, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 50 428 411, zastúpenému advokátskou kanceláriou JUDr. Sylvia Švecová advokátka s.r.o., so sídlom Sv. Vincenta 1, 821 03 Bratislava, IČO: 55 077 111, o zaplatenie 1 000 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/64/2022-260 z 25. augusta 2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žiadna zo strán n e m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Mesto nad Váhom (ďalej aj „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 9Cb/61/2017-243 z 28. apríla 2022 zastavil konanie (výrok I.) a nepriznal stranám náhradu trov konania (výrok II.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že podaným návrhom sa žalobkyňa domáhala, aby súd žalovaného zaviazal k zaplateniu sumy 1 000 eur s príslušenstvom a k náhrade trov konania. Súd žalobe vyhovel platobným rozkazom č. k. 9Cb/61/2017-35 zo 4. apríla 2018, pričom z dôvodu podania odporu bol platobný rozkaz zrušený uznesením č. k. 9Cb/61/2017-47 z 18. júla 2018. Žalobkyňa bola dňa 17. decembra 2021 ex offio vymazaná z obchodného registra. Okamihom výmazu žalobkyňa zanikla, čím stratila spôsobilosť mať práva a povinnosti, a teda aj procesnú subjektivitu. Keďže žalobkyňa zanikla bez právneho nástupcu, ide o neodstrániteľnú vadu konania a preto súd prvej inštancie zastavil konanie podľa § 62 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“). Výrok o nepriznaní náhrady trov konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 CSP tým, že žalobkyňa zanikla, v dôsledku čoho nie je možné priznať nárok na náhradu trov konania ani

jednej zo strán.

2. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením č. k. 8Cob/64/2022-260 z 25. augusta 2022 potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom výroku II., ktorým súd prvej inštancie nepriznal stranám náhradu trov konania. Ďalším výrokom rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania. V odôvodnení rozhodnutia zhrnul argumentáciu žalovaného (ďalej aj „odvolateľ“) v odvolaní s konštatovaním že odvolacie námietky spočívali v tvrdení odvolateľa, že išlo o šikanóznú žalobu a v dôsledku zneužitia práva zo strany žalobkyne musí žalovaný znášať trovy konania, ktorých vynaloženie zavinila žalobkyňa, resp. subjekty, ktoré v konaní postupne vystupovali na jej strane. Po preskúmaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Poukázal na to, že v sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, podľa ktorej súd strane, ktorá mala vo veci úspech, prizná náhradu trov proti neúspešnej strane. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. U žalobkyne ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jej žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Naproti tomu ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vychádza zo zásady procesného zavinenia. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania, je povinnosťou súdu skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách. V predmetnej veci bolo konanie zastavené podľa § 62 CSP z dôvodu, že žalobkyňa stratila procesnú subjektivitu (obchodná spoločnosť bola vymazaná z obchodného registra bez právneho nástupcu). Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne ustálil, že nie je možné priznať nárok na náhradu trov ani jednej zo strán, pretože žalobkyňa zanikla.

3. Pokiaľ žalovaný v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie mal na náhradu trov konania - za aplikácie ustanovenia § 256 ods. 2 CSP - zaviazat spoločnosť Active life Inv., s.r.o., ktorá svojím procesným postupom zavinila, že konanie bolo zastavené bez meritórneho prejednávania veci, odvolací súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Zdôraznil, že v predmetnej veci ide o špecifickú procesnú situáciu, keď v dôsledku straty procesnej subjektivity žalobkyne muselo byť konanie zastavené. Napriek tomu, že žalovaný k tejto situácii svojím konaním neprispel, resp. ju procesne nezavinil, nie je možné mu priznať nárok na náhradu trov konania, pretože neexistuje povinný subjekt (žalobkyňa). Odborná literatúra obdobne uvádza, že špecifická procesná situácia môže nastať vtedy, ak žalobkyňa podá žalobu voči niekomu, kto nemá procesnú subjektivitu. Žalobkyňa síce zavinila zastavenie konania, avšak náhradu trov konania nie je komu priznať, pretože na žalovanej strane niet nikoho, komu by vzniklo právo na náhradu trov konania. V predmetnej veci analogicky na strane žalobkyne niet nikoho, komu by bolo možné uložiť povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému. Nárok na náhradu trov konania nemožno žalovanému podľa § 256 ods. 1 CSP priznať ani voči spoločnosti Active life Inv., s.r.o., pretože podľa dikcie zákona len strana sporu má nárok na náhradu trov konania voči druhej strane sporu. V predmetnej veci nie je možná ani aplikácia ustanovenia § 256 ods. 2 CSP, upravujúceho otázku vzniku a hradenia tzv. separátnych trov konania. Zavinenie pri zastavení konania z pohľadu ustanovenia § 256 ods. 2 CSP totiž nemožno vidieť v zavinení významnom z hľadiska ustanovenia § 256 ods. 1 CSP.

4. Pokiaľ sa žalovaný v súvislosti s argumentáciou o zneužití práva zo strany žalobkyne, resp. spoločnosti Active life Inv. s.r.o., IČO: 51 006 766 odvolával na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) sp. zn. III. ÚS 14/2017, odvolací súd dospel k záveru, že označené rozhodnutie nemožno aplikovať z dôvodu odlišnej skutkovej a právnej situácie v predmetnej veci. Poukázal na to, že vo veci prejednávanej ÚS SR okresný súd zaviazal žalovanú v súlade s § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v rozhodnom znení (ďalej aj „OSP“) na náhradu trov konania. Žalovanou však v tomto momente už nebola pôvodne žalovaná sťažovateľka, ale na základe rozhodnutia o zmene žalovanej iba nemajetná obchodná spoločnosť. Z uvedeného dôvodu podal žalobca proti rozhodnutiu o trovách konania odvolanie, v ktorom namietal subjekt, ktorý bol zaviazaný na náhradu trov konania a žiadal zaviazat na náhradu trov konania pôvodnú žalovanú (sťažovateľku). O uvedenej veci rozhodol krajský súd tak, že konanie sťažovateľky vyhodnotil ako abusus iuris (konanie právoplatne zneužívajúce). Právoplatné rozhodnutie o zmene žalovanej a ani doslovný výklad ustanovenia § 142 ods. 1 OSP z tohto titulu nerešpektoval a rozhodnutie o trovách konania zmenil tak, že na náhradu trov

zaviazal sťažovateľku, aj keď sťažovateľka už preukázateľne účastníčkou konania de iure nebola. Krajský súd sa stotožnil s názorom odvolateľa o špekulatívnosti prevodu pohľadávky z pôvodnej žalovanej na žalovaného, prevod ktorý bol predpokladom neskoršej zmeny účastníkov konania na strane žalovanej v odvolacom konaní. V tejto súvislosti poukázal na obsah zmluvy o postúpení pohľadávok zo 17. februára 2012, z ktorej možno zistiť, že za žalovaného pri jej uzatváraní konala osoba, ktorá je nielen jedinou konateľkou, ale aj jedinou spoločníčkou žalovaného. S ohľadom na predmet postúpenia podľa tejto zmluvy možno konštatovať zjavnú neexistenciu komerčného motívu postúpenia pohľadávok. Ďalej z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že žalovaný je obchodnou spoločnosťou, ktorá v roku 2011 vykázala výsledok hospodárenia v sume mínus 348 eur, v roku 2012 (kedy boli pohľadávky na žalovaného postupované) v sume mínus 935 eur a v roku 2013 v sume mínus 858 eur. Osobitne zdôraznil, že tak pôvodná žalovaná, ako ani žalovaný nedokázali v priebehu celého konania preukázať existenciu zabezpečovaných a následne na žalovaného postúpených pohľadávok. Do úvahy vzal i časové okolnosti súvisiace s tým, kedy k postúpeniu pohľadávok došlo a kedy bol podaný návrh na zmenu účastníka na strane žalovanej odvolaciemu súdu - k postúpeniu pohľadávok došlo až v odvolacom konaní, právny zástupca pôvodnej žalovanej (a neskôr i žalovaný) zaslal odvolaciemu súdu návrh na zmenu účastníkov konania faxom dňa 27. februára 2012 a toto podanie písomne doplnil dňa 28. februára 2012 o 8.42 hod., zatiaľ čo verejné vyhlásenie rozhodnutia odvolacieho súdu vo veci samej (o ktorom mal uvedený právny zástupca vedomosť) sa malo uskutočniť len o 3 minúty na to (28. februára 2012 o 8.45 hod.). Všetky vyššie uvedené skutočnosti odôvodňovali podľa krajského súdu záver, že pôvodná žalovaná postúpením (nepreukázaných) pohľadávok na vlastnú obchodnú spoločnosť so zápornými výsledkami hospodárenia, navyše až v odvolacom konaní, sledovala nevymožiteľnosť budúcej pohľadávky žalobcu z titulu náhrady trov konania. ÚS SR v danej veci konštatoval, že rozuzlenie problému tkvelo v hmotnoprávnom zodpovedaní otázky, či konanie sťažovateľky bolo možné považovať za konanie zneužívajúce právo. Táto otázka bola vyhodnotená pozitívne, preto krajský súd nemal dôvod na odlišný procesný postup vo veci ako ten, ktorý zvolil. Za zneužitie práva treba považovať konanie navonok dovolené, ktorým má však byť dosiahnutie nedovoleného výsledku (II. ÚS 58/06). Zneužitím práva je, ak by účelom výkonu práva nebola realizácia vlastných oprávnených hospodárskych záujmov, ale snaha výkonom práva znevýhodniť druhú stranu a spôsobiť jej ujmu (IV. ÚS 195/12).

5. Naproti tomu v predmetnej veci dňa 29. mája 2017 podala žalobu proti žalovanému žalobkyňa Active life, s.r.o, IČO: 47 549 718. Dňa 19. októbra 2017, teda po takmer 5 mesiacoch, bolo na súd doručené podanie, v ktorom žalobkyňa oznámila, že medzi ňou ako postupcom a spoločnosťou Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 došlo dňa 13. októbra 2017 k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorá je predmetom tohto konania. Na základe tejto skutočnosti návrhu žalobkyne a súhlasu spoločnosti Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 súd prvej inštancie uznesením č. k. 9Cb/61/2017-34 zo 4. apríla 2018 pripustil, aby do konania na miesto žalobkyne vstúpila spoločnosť Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766. Spoločníci Active life, s.r.o, IČO: 47 549 718 boli k uvedenému dňu totožní so spoločníkmi Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 (Bc. Oliver Poláček, Bc. Filip Haško). Dňa 4. apríla 2018 bol vo veci vydaný platobný rozkaz, proti ktorému žalovaný podal včas odpor, v dôsledku čoho súd prvej inštancie uznesením č. k. 9Cb/61/2017-47 z 18. júla 2018 platobný rozkaz zrušil. Súd prvej inštancie vytýčil vo veci pojednávanie na deň 17. mája 2019, pričom žalobkyňa podaním z 12. februára 2019 označila dôkazy, ktoré navrhla v konaní vykonať. Podaním z 20. februára 2019 požiadala žalobkyňa o odročenie nariadeného pojednávania, ktorej žiadosti súd prvej inštancie vyhovel a nový termín bol vytýčený na 13. septembra 2019. Na pojednávaní dňa 13. septembra 2019 sa zúčastnila spoločnosť Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 (žalobkyňa) prostredníctvom konateľa i jej zástupca, ako aj žalovaný so zástupcom. Žalobkyňa dňa 18. septembra 2019 súdu doručila stanovisko k mimosúdnej dohode strán. Dňa 8. januára 2020 žalobkyňa doručila súdu oznámenie o postúpení predmetnej pohľadávky na základe zmluvy zo 16. decembra 2019 na spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 a navrhla, aby súd pripustil vstup spoločnosti SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 do konania na miesto doterajšej žalobkyne, s čím spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 vyslovila súhlas a zároveň z týchto dôvodov požiadala o odročenie pojednávania vytýčeného na 9. januára 2020. Na základe vyjadrenia žalovaného vo veci súd prvej inštancie uznesením č. k. 9Cb/61/2017-163 z 13. mája 2020 nepripustil, aby do konania na miesto doterajšej žalobkyne Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 vstúpila spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 s odôvodnením, že návrh na zmenu vykazuje známky

zneužitia tohto inštitútu, keď žalobkyňa po tom, ako by mohla byť vo veci v prevažnej časti neúspešná, postúpila pohľadávku na subjekt, ktorý dlhodobo nevykazuje obchodnú činnosť, z čoho možno očakávať komplikácie pri vymáhaní nároku na trovy konania. Po vytýčení termínu pojednávania na deň 16. októbra 2020 žalobkyňa Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 súdu oznámila, že spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 a spoločnosť Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 uzavreli dňa 29. júla 2020 dohodu o zrušení - odstúpení od zmluvy o postúpení pohľadávky (ktorá je predmetom tohto konania) zo 16. decembra 2019, v dôsledku čoho je veriteľom tejto pohľadávky opätovne spoločnosť Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766. Následne spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 ako právny nástupca pôvodnej žalobkyne Active life, s.r.o, IČO: 47 549 718 (ktorá zanikla ku dňu 8. novembra 2017 zlúčením so spoločnosťou SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350) uzavrela dňa 30. júla 2020 dohodu o zrušení - odstúpení od zmluvy o postúpení pohľadávky (ktorá je predmetom tohto konania) z 13. októbra 2017, v dôsledku čoho je veriteľom tejto pohľadávky spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 (ako právny nástupca Active life, s.r.o, IČO: 47 549 718). Na základe uvedeného súd prvej inštancie uznesením č. k. 9Cb/61/2017-186 z 10. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením z 11. januára 2021 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/13/2021-235 z 28. septembra 2021 pripustil, aby do konania na miesto žalobkyne Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 vstúpila spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350. Dňa 17. decembra 2021 (viac ako rok po pripustení zmeny súdom) bola spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 vymazaná z obchodného registra podľa § 61n ods. 6 Exekučného poriadku. Na základe uvedeného súd prvej inštancie napadnutým uznesením konanie zastavil a stranám nepriznal nárok na náhradu trov konania.

6. Z takto popísaných skutkových a procesných okolností predmetnej veci nemožno - podľa názoru odvolacieho súdu - celkom jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť záver, že by konaním spoločnosti Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766 došlo k zneužitiu práva obdobným spôsobom, ako tomu bolo vo veci preskúmvanej ÚS SR pod sp. zn. III. ÚS 14/2017. Odvolací súd poukázal na to, že vo veci rozhodovanej ÚS SR došlo k meritórному prejednávaniu veci, žalobca bol v konaní plne úspešný a k špekulatívnej realizácii práva zo strany žalovanej (oznámenie postúpenia pohľadávky na personálne prepojenú obchodnú spoločnosť) došlo pár minút pred rozhodnutím odvolacieho súdu, zatiaľ čo v predmetnej veci k výmazu žalobkyne SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 z obchodného registra došlo takmer rok od pripustenia vstupu tejto spoločnosti do konania uznesením z 10. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením z 11. januára 2021. K výmazu spoločnosti SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 (ktorá ani nebola personálne prepojená so spoločnosťami Active life, s.r.o, IČO: 47 549 718 /pred ich zlúčením/ a Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766) z obchodného registra navyše došlo ex offo podľa § 61n ods. 6 Exekučného poriadku. Taktiež možno len ťažko bez ďalšieho, v rámci rozhodovania o trovách konania v tomto súdnom konaní, vyvodiť, že by zlúčenie dvoch obchodných spoločností ku dňu 8. novembra 2017 (spoločnosť Active life, s.r.o, IČO: 47 549 718 a spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350) bolo zneužitím práva. Vzhľadom na to, že z týchto hľadísk nebolo možné konštatovať zneužitie práva zo strany spoločnosti Active life Inv., s.r.o, IČO: 51 006 766, nebol opodstatnený ani postup, akého sa domáhal v odvolaní žalovaný, teda aby mu súd priznal nárok na náhradu trov konania voči subjektu, ktorý v čase zastavenia konania už viac ako rok nebol stranou sporu.

7. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že žalobkyňa bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná, a preto by jej patril nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže však žalobkyňa neexistuje (nemá právnu subjektivitu), niet nikoho, komu by bolo možné priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému.

8. Uznesenie odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním, ktorého prípustnosť vyvodzoval tak z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ako aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Odvolaciemu súdu vytýkal, že svojím rozhodnutím de facto potvrdil správnosť rozhodovania súdu prvej inštancie v celom konaní, a tým žalovanému znemožnil uplatňovať jeho nárok na náhradu trov konania za roky trvania sporu o šikanóznej a právo-zneužívajúcej žalobe proti pôvodnej žalobkyni (poznámka dovolacieho súdu:

žalovaný takto označuje obchodnú spoločnosť Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766) ako subjektu, ktorý spôsobil procesné postavenie žalovaného a jeho zotrvávanie v tejto pozícii, a ktorý tieto trov konania žalovaného zaviniť svojimi účelovými dispozičnými úkonmi, ktorými súdne konanie odviezol od jeho podstaty a dovedol ho do jeho zastavenia, ktoré nemá žiadny ekonomický, právny a ani iný spoločensko-výchovný význam okrem toho, že bol dosiahnutý nemorálny a protiprávny cieľ pôvodnej žalobkyne - vyhnúť sa zodpovednosti a eventuálnej povinnosti na náhradu trov konania žalovanému (v prípade neúspechu v merite sporu). Navrhoval, aby dovolací súd zmenil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu tak, že súdne konanie uzavrie nasledovnými výrokmi:

I. Súd konanie proti žalobcovi - SVEN-EKO s.r.o., so sídlom 176, Bobot 913 26, IČO: 46 919 350, z a s t a v u j e.

II. Súd priznáva žalovanému náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania v plnom rozsahu proti pôvodnému žalobcovi - Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766, so sídlom Plynárenská 1, Bratislava 821 09.

III. Súd priznáva žalovanému náhradu trov dovolacieho konania proti pôvodnému žalobcovi - Active live Inv., s.r.o. IČO: 51 006 766, so sídlom Plynárenská 1, Bratislava 821 09.

9. Žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) namietal, že odvolací súd sa dostatočne nevysporiadal s hmotnoprávnymi otázkami, ktoré predchádzali jeho rozhodnutiu o odvolaní žalovaného, a to najmä v otázkach:

a) posúdenia dispozičného úkonu pôvodného žalobcu - jeho návrh na zmenu účastníka konania (Podanie pôvodného žalobcu zo dňa 28.08.2020) ako právo zneužívajúceho konania;

b) arbitrárnosti Uznesenia OS Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 9Cb/61/2017-186 zo dňa 10.09.2020 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11.01.2021;

c) nepripustenia analógie práva na prejednávany prípad podľa oboznamovaného Uznesenia ÚS SR III. ÚS 14/2017-17 vo vzťahu k legitímnej možnosti zaviazat' na náhradu trov konania pôvodného žalobcu - spoločnosť Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 práve z dôvodu jeho právo zneužívajúceho konania a správania sa počas celého súdneho konania.

Odvolaciemu súdu vytýkal, že sa síce pokúsil (nepresvedčivo) doplniť chýbajúce odôvodnenie uznesenia z 28. apríla 2022, ktoré mal uskutočniť súd prvej inštancie, a to najmä pokiaľ ide o vysvetlenie, z akých dôvodov sa súd prvej inštancie odchýlil od svojho predchádzajúceho rozhodnutia z 13. mája 2020, avšak len odkaz na ustanovenie § 80 ods. 1 až 3 CSP - podľa názoru dovolateľa - nespĺňa požiadavku zákonnosti rozhodnutia a jeho odôvodnenia. Odvolací súd mal jednoznačne a presvedčivo vysvetliť, prečo je potrebné vnímať situáciu založenú návrhom pôvodnej žalobkyne z 28. februára 2020 (Oznámenie o zrušení - postúpení pohľadávky a Návrh na vstup do konania) odlišne od situácie, o ktorej rozhodoval súd prvej inštancie uznesením z 28. apríla 2022. Odvolací súd odlišnosť týchto dvoch prípadov (odôvodňujúcu rozdielny prístup súdu prvej inštancie) videl v tom, že v prípade druhého návrhu pôvodnej žalobkyne na pripustenie zmeny účastníka konania na jej strane sa na miesto pôvodného žalobcu dostáva opäť pôvodný veriteľ žalovaného, ktorý si svoju pohľadávku bude vymáhať sám. Toto tvrdenie je však nepravdivé, keďže pôvodným veriteľom žalovaného bola spoločnosť Active life, s.r.o., IČO: 47 549 718, ktorá medzičasom zanikla (8. novembra 2017 bola vymazaná z obchodného registra). Odvolací súd teda neriešil otázku, akým spôsobom sa do konania dostal údajný pôvodný veriteľ žalovaného, ktorý ním vlastne nie je a nezaoberal sa ani účelovým načasovaním a datovaním predkladaných právnych paškvilov pôvodnou žalobkyňou, pretože ak mala byť ešte pred vydaním platobného rozkazu uzavretá zmluva o postúpení pohľadávky z 13. októbra 2017 (medzi pôvodným veriteľom a pôvodnou žalobkyňou), v tomto čase už musel prebiehať proces výmazu pôvodného veriteľa Active life, s.r.o., IČO: 47 549 718. Podľa názoru dovolateľa išlo v prípade dvoch Dohôd o zrušení - odstúpení od Zmluvy o postúpení pohľadávky zo 16. decembra 2019 a 13. októbra 2017 o rovnaké účelové konanie pôvodnej žalobkyne v súčinnosti so SVEN-EKO s.r.o. ako v prípade prvého pokusu pôvodnej žalobkyne. Odvolací súd nevysvetlil, čím a ako mal za preukázané, že v prípade druhého pokusu pôvodnej žalobkyne o zmenu účastníka konania pominuli dôvody spočívajúce v namietanom šikanóznom a právo-zneužívajúcom výkone práva a nevysporiadal sa ani s námietkami žalovaného, že nie každý úkon účastníka konania môže založiť také skutočnosti, s ktorými sa spája prevod/prechod pohľadávok ako podklad pre rozhodovanie v zmysle § 80 ods. 1 až 3 CSP. Takým podkladom môžu byť iba právom dovolené úkony, ktoré majú svoju vecnú opodstatnenosť

(ekonomickú, spoločenskú, morálnu alebo inú) a ktorých cieľom nie je obchádzanie právnych noriem alebo zrejmej procesnej zodpovednosti za vedenie sporu alebo zneužívanie práva na dosiahnutie iných ako legitímnych právom dovolených a aprobovaných cieľov. Podľa názoru žalovaného je v prípade oboch pokusov pôvodnej žalobkyne zo všetkých skutkových okolností zrejmé, že išlo o šikanózne, obštrukčné a právo-zneužívajúce konanie, ktoré podľa čl. 5 Základných princípov CSP nepožíva právnu ochranu. Uznesenie súdu prvej inštancie z 10. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením z 11. januára 2021 je v tomto kontexte možné považovať za svojvoľné a arbitrárne, pretože súd sa ním natoľko odchyľil od Základných princípov CSP (najmä článkov 2, 5, 6 ods. 1, 4 ods. 2, 8, 15 ods. 1, 16 ods. 1 a 17), že tým zásadne poprel ich účel a význam a zároveň opodstatnenie a právnu relevanciu svojho skoršieho právneho názoru a úvah vo veci.

10. Nezákonnosť postupu súdu prvej inštancie, ktorá zostala odvolacím súdom v napadnutom uznesení nepovšimnutá, videl dovolateľ tiež v tom, že súd prvej inštancie rozhodoval dvakrát o tej istej veci, keďže rozhodoval o rovnakom návrhu pôvodnej žalobkyne na zmenu účastníka konania v prospech tej istej spoločnosti SVEN-EKO s.r.o., pričom pôvodná žalobkyňa na odôvodnenie svojho druhého návrhu zvolila opačný konštrukt - dve účelovo vykonštruované Dohody o zrušení - odstúpení od Zmluvy o postúpení pohľadávky zo 16. decembra 2019 a 13. októbra 2017, všetko pod taktovkou a hlavičkou advokátskej kancelárie JUDr. Viera Kuruczová, s.r.o., ktorá zastupovala tak pôvodnú žalobkyňu (a predtým aj pôvodnú veriteľku Active life, s.r.o., IČO: 47 549 718), ako aj procesného nástupcu SVEN-EKO s.r.o. Nešlo tu teda o objektívne iné okolnosti odôvodňujúce zmenu pomerov, ktorá nastala po skoršom rozhodnutí súdu prvej inštancie z 13. mája 2020, ale o zámerný vykonštruovaný postup pôvodnej žalobkyne s cieľom za každú cenu dosiahnuť vystúpenie z predmetného konania. Súd oboch inštancií boli oboznámené s hospodárskou kondíciou spoločnosti SVEN-EKO s.r.o., ktorá bola preukázateľne účelovo zriadenou, spiacou spoločnosťou, bez ekonomickej aktivity a záujmu o efektívnu podnikateľskú činnosť, navyše so zistenou hospodárskou stratou. Dovolať tiež poukázal na neurčité a zmätočné označenie úkonu pôvodnej žalobkyne Dohoda o zrušení - odstúpení od Zmluvy o postúpení pohľadávky, pričom namietal, že buď ide o zrušenie zmluvy o postúpení pohľadávky, čo by de facto znamenalo spätný prevod pohľadávky alebo ide o odstúpenie od zmluvy o postúpení pohľadávky ako možný právny následok (sankciu) za právom predpokladané porušenie zmluvnej/zákonnej povinnosti dotknutej zmluvnej strany, pričom ani jedno z toho nebolo v dohodách zmienené a ani preukázané. Z uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie pripustil zmenu účastníka konania na základe dvoch neurčitých, zmätočných a rovnako účelových zmluvných úkonov, ktoré nemožno označiť za legitímny podklad, spôsobilý založiť takú skutočnosť, s ktorou je spojený prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná, pretože samotný názov a ani obsah a právne následky označených dohôd nepreukazujú, či reálne došlo k prevodu alebo prechodu pohľadávky, o ktorej sa koná v zmysle § 80 ods. 1 a 2 CSP. S týmto nezákonným postupom súdu prvej inštancie sa odvolací súd v napadnutom uznesení rovnako nevysporiadal. Odvolací súd mal poskytnúť jednoznačné odpovede na relevantné otázky uplatnené v odvolaní, ktoré majú vplyv na rozhodnutie vo veci. Len všeobecný odkaz odvolacieho súdu na príslušné ustanovenia CSP o náhrade trov konania (§ 256 ods. 1 a 2 v spojení s § 62 CSP) nepostačuje.

11. Ďalšie námietky dovolateľa smerovali voči tej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorej sa odvolací súd vyjadril k jeho návrhu, aby o nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 256 ods. 2 CSP (odseky 17.1 a 17.2). Argumentácia odvolacieho súdu o špecifickej procesnej situácii - podľa názoru dovolateľa - nijako nesúvisí s prejednáványm prípadom a nie je tu možné použiť ani žiadnu analógiu argumentácie s prejednáványm prípadom, v ktorom naďalej existuje pôvodná žalobkyňa Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766, ktorá zavinila procesné postavenie žalovaného a (v plnom rozsahu) jeho trovy konania. Obdobne v odseku 17.2 dovolaním napadnutého uznesenia odvolací súd namiesto riadneho odôvodnenia vo veci údajných separátnych trov konania len poukázal na odbornú literatúru (bez citácie), avšak vlastnú otázku, v čom je zavinenie významné podľa § 256 ods. 2 CSP iné, ako zavinenie významné podľa § 256 ods. 1 CSP nezodpovedal. Podľa názoru dovolateľa tieto ustanovenia navzájom súvisia a podmieňujú procesné dôsledky z nich plynúce. Preto ak žalovaný vo svojom odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie apeloval na možnosť vhodnej aplikácie ustanovenia § 256 ods. 2 CSP, ktoré v otázke náhrady trov konania pri zastavení sporového konania vychádza zo zásady

procesného zavinenia (§ 256 ods. 1 CSP), mal tým na mysli, že toto ustanovenie ponecháva na súdny prieskum a úvahu preverovanie, ktorá procesná strana sa v akej miere pričínila o takýto stav a výsledok predmetného konania. Skúmanie spôsobu a miery zavinenia procesnej strany v rámci súdnej úvahy jej - podľa názoru dovolateľa - potrebné doviest' do dôsledkov, ak má platiť, že východiskom pre správnu aplikáciu ustanovení § 256 ods. 1 a 2 CSP je princíp procesného zavinenia. Z týchto ustanovení explicitne nevyplýva, že nositeľom procesnej zodpovednosti musí byť vždy len aktuálny účastník konania, resp. predmetné ustanovenia nie sú normované na aktuálneho účastníka práve v čase rozhodovania súdu o zastavení konania. Procesná zodpovednosť je objektívna kategória a trvá bez ohľadu na to, kto je v danej chvíli účastníkom konania na tej-ktorej procesnej strane. Aj ex offio výmaz spoločnosti SVEN-EKO s.r.o. z obchodného registra je dôkazom subjektívneho zavinenia tejto spoločnosti.

12. Dovolateľ nesúhlasil ani so záverom odvolacieho súdu, že na prejednávany prípad nie je možné aplikovať analogický postup podľa uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 14/2017, a to z dôvodu odlišnej skutkovej a právnej situácie. Trval na tom, že ide o obdobné prípady obštrukcie na strane žalobkyne, bez ohľadu na to, že v prípade prejednanom ÚS SR došlo k meritórnemu rozhodnutiu a o trovách konania sa rozhodovalo v odvolacom konaní. Zdôraznil, že je bez právneho významu, v ktorej fáze súdneho konania dochádza k účelovým, šikanóznym a právo-zneužívajúcim obštrukciám sporovej strany, ak ich jediným cieľom má byť poškodenie záujmov a vyprázdnenie procesných práv druhej sporovej strany. Procesným právom žalovaného je aj právo na riadne prejednanie nároku uplatneného žalobou (merita sporu), ktoré právo bolo v danom prípade porušené. Dovolateľ v tejto súvislosti poukázal na to, že pôvodná žalobkyňa (spoločnosť Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766) svojimi obštrukčnými úkonmi zapríčinila zastavenie konania bez meritórného rozhodnutia a nesie tak v plnej miere zodpovednosť za procesné postavenie žalovaného a všetky trovy konania, ktoré v súvislosti s jeho procesným postavením a efektívnou právnou obranou vznikli, a to minimálne do jej právoplatného vystúpenia z predmetného konania, ak nie v celom rozsahu, t. j. do právoplatného zastavenia predmetného konania s poukazom na to, že práve tento cieľ (zastavenie konania bez meritórného rozhodnutia) pôvodná žalobkyňa sledovala. Je síce pravda, že každý prípad vychádza z inej skutkovej situácie, avšak podstata skutkovej situácie v prejednanom prípade a skutkovej situácie, ktorú riešil ÚS SR, vykazujú znaky podobnosti v konaní právo-zneužívajúcej sporovej strany. Podľa názoru dovolateľa v danom prípade existujú dôvody pre uplatnenie analógie práva pri rozhodovaní o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanému voči pôvodnej žalobkyni, hoci existujúce ustanovenia CSP, týkajúce sa náhrady trov konania, tento špecifický prípad explicitne nepokrývajú. Nemôže byť totiž na ťarchu sporovej strany (žalovaná), že určitá skutková situácia nebola zo strany zákonodarcu riešená, alebo že úmysel zákonodarcu nebol v príslušnom procesnom predpise vyjadrený spôsobom, ktorý by zodpovedal požiadavkám na určitosť a jasnosť právnych predpisov v podmienkach právneho štátu.

13. Z vyššie uvedených dovolacích dôvodov vyplývajú dôležité hmotnoprávne otázky, ktoré by mal dovolací súd riešiť, a to:

1. Či je možné a prípustné, s ohľadom na právnu argumentáciu žalovaného uvádzanú v tomto dovolaní, kvalifikovať uplatnený nárok v predmetnej žalobe ako existujúcu a platnú pohľadávku, t. j. či ide o štandardný pohľadávkový spor v zmysle odôvodnenia žalovaného uvedeného v rámci dovolacích dôvodov uvedených vyššie.

2. Či je možné a prípustné, s ohľadom na právnu argumentáciu žalovaného uvádzanú v tomto dovolaní, platne uzavrieť zmluvu o postúpení pohľadávky podľa a v zmysle účelu ustanovenia § 524 a nasl. OZ vo veci „sporného nároku“ (v danom prípade ide o zaplatenie zmluvnej pokuty, ale môže ísť napr. aj o sporný nárok na náhradu škody) počas súdneho konania, v ktorom sa rozhoduje práve o tomto nároku - t. j. v čase, kedy ešte nedošlo k odstráneniu pochybnosti a spornosti o existencii a čase vzniku pohľadávky vymáhanej v súdnom konaní; a v nadväznosti na to, ak aj nastane v rámci singulárnej cesie postúpenie takéhoto „sporného nároku“ (čo sa v praxi bežne deje), či len sám tento úkon automaticky zakladá takú skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú právne účinky predpokladané v ustanovení § 80 ods. 1 až 3 CSP, alebo je potrebné, aby súd pri rozhodovaní o pripustení zmeny účastníka konania na základe tohto úkonu skúmal minimálne tú skutočnosť, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z hľadiska toho, či predmetom postúpenia je spôsobilý predmet (majúc na zreteli účel ustanovenia § 254 a

nasl. OZ).

3. Či je možné, s ohľadom na právnu argumentáciu žalovaného uvádzanú v tomto dovolaní, konanie pôvodného žalobcu v rámci jeho v poradí druhého procesného návrhu na zmenu účastníka konania (podanie zo dňa 28.08.2020 - Oznámenie o zrušení - postúpení pohľadávky a Návrh na vstup do konania) vyhodnotiť ako šikanózne a právoneužívajúce konanie alebo nie, a to najmä s ohľadom na skorší návrh pôvodného žalobcu uplatnený podaním datovaným dňa 8.1.2020, ktorému nebolo zo strany OS vyhovie práve z dôvodu, že ide o šikanózne, obštrukčné a právoneužívajúce konanie.

5. Či je, s ohľadom na predchádzajúce dovolacie otázky formulované v bodoch 1. až 4. vyššie, uznesenie OS Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 9Cb/61/2017-186 zo dňa 10.9.2020 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11.1.1.2021 arbitrárnym rozhodnutím OS Nové Mesto nad Váhom alebo nie.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či dovolanie je procesne prípustné.

15. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

16. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky a) pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až písm. n).

19. Podľa § 357 písm. m) CSP, odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania.

20. Úspešné uplatnenie dovolania je podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu, že tento mimoriadny opravný prostriedok je procesne prípustný, pričom až následne, sekundárnym záverom dovolacieho súdu je, že dovolanie je aj dôvodné. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému primárnemu záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť k posúdeniu napadnutého rozhodnutia z hľadiska vecnej správnosti, resp. nesprávnosti.

21. Pokiaľ dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP a v súvislosti s tým formuloval niekoľko právnych otázok, ktoré by mal dovolací súd riešiť, je potrebné poukázať na to, že v posudzovanom prípade nie je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, čo *expressis verbis* vyplýva z odseku 2 citovaného ustanovenia, keďže v prípadoch uvedených v § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné dovolanie, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až písm. n) CSP, t. j. aj o odvolaní proti uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o nároku na náhradu trov konania [§ 357 písm. m) CSP]. Dovolací súd preto nemohol skúmať, či je dovolanie žalovaného dôvodné. Keďže prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo o nároku na náhradu trov konania, vylučuje priamo odsek 2 ustanovenia § 421 CSP v spojení s ustanovením § 357 písm. m) CSP, dovolací súd neskúmal ani to, či dovolaním napadnuté uznesenie je alebo nie je založené na riešení právnych otázok formulovaných dovolateľom, pretože by to bolo nadbytočné a neefektívne.

22. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je

dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podľa § 431 ods. 1 a 2 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení, pričom dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

23. Zo záverov uznesenia veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1VOBdo/2/2021 z 29. septembra 2021 vyplýva, že rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania (R 91/2021). Uznesenie veľkého senátu nadväzuje na rozhodovaciu prax ÚS SR, a to nález sp. zn. I. ÚS 387/2019 z 2. apríla 2020 a uznesenie sp. zn. I. ÚS 275/2018 z 15. augusta 2018.

24. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo rozhodnutie súdu prvej inštancie o (nepriznaní) nároku na náhradu trov konania je potrebné považovať za rozhodnutie, ktorým sa konanie o tomto nároku končí, a teda je proti nemu prípustné dovolanie v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

25. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne aj dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktorý sa vymyká zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a pod.

26. Pokiaľ dovolateľ porušenie práva na spravodlivý proces dával do súvislosti so samotným rozhodnutím, ktorým sa mu nepriznal nárok na náhradu trov konania a od dovolacieho súdu očakával zmenu napadnutého uznesenia v tom zmysle, že mu bude priznaný nárok na náhradu trov konania voči spoločnosti Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 (v čase dovolacieho konania už podnikajúcej pod obchodným menom Služby obyvateľom s.r.o. - poznámka dovolacieho súdu), dovolací súd poukazuje na to, že v prípade dovolania podaného z dôvodu existencie tzv. vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP je dovolací súd oprávnený skúmať výlučne to, či konanie odvolacieho súdu je postihnuté dovolateľom namietanou procesnou vadou. V prípade zistenia procesnej vady podľa § 420 písm. f) CSP je dovolací súd oprávnený (a zároveň povinný) rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (a to prípadne aj spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie) a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania. V prípade nezistenia dovolateľom namietanej zmätočnej vady prichádza do úvahy len odmietnutie dovolania ako procesne neprípustného podľa § 447 písm. c) CSP. Dovolací súd teda nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť napadnutého uznesenia a ani nijako meniť rozhodnutie odvolacieho súdu.

27. Vychádzajúc z uvedených predpokladov sa dovolací súd zameria výhradne na tú časť dovolacej argumentácie, v ktorej dovolateľ namietal vady odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, konkrétne že odvolací súd sa v napadnutom uznesení riadne nevysporiadal s hmotnoprávnymi otázkami, ktoré predchádzali jeho rozhodnutiu o odvolaní žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie, a to najmä pokiaľ ide o posúdenie návrhu spoločnosti Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 na zmenu žalobkyne z 28. augusta 2020 ako právo-zneužívajúceho konania, žalovaným namietanú arbitrárnosť uznesenia súdu prvej inštancie z 10. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením z 11. januára 2021 (ktorým súd prvej inštancie pripustil, aby do konania na miesto žalobkyne Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006

766 vstúpila spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350), ako aj v súvislosti požiadavkou, aby súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku žalovaného na náhradu trov konania analogicky aplikoval závery vyplývajúce z uznesenia ÚS SR č. k. III. ÚS 14/2017-17 z 10. januára 2017. Porušenie procesných práv sporovej strany videl žalovaný tiež v tom, že odvolací súd sa nedostatočne vysporiadal s jeho požiadavkou, aby o jeho nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 256 ods. 2 CSP, keďže spoločnosť Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 svojím procesným postupom zavinila, že konanie bolo zastavené bez meritórneho prejednaní veci.

28. Uvedené dovolacie námietky považuje dovolací súd za nedôvodné. Nie je pravdivé tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd na jeho námietku, resp. požiadavku, aby sa pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania aplikovalo ustanovenie § 256 ods. 2 CSP reagoval len konštatovaním v odseku 16 odôvodnenia, že túto námietku hodnotí ako nedôvodnú, avšak nevysvetlil, prečo ju takto hodnotí, resp. že odôvodnenie odvolacieho súdu sa obmedzilo len na všeobecný odkaz na príslušné ustanovenia CSP, týkajúce sa náhrady trov konania (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 CSP). Podľa názoru dovolacieho súdu si dovolateľ vo svojich vyjadreniach protirečí, keďže v ďalšej časti dovolania polemizuje so závermi odvolacieho súdu uvedenými v odsekoch 17.1 a 17.2 napadnutého uznesenia. V odseku 16 odôvodnenia odvolací súd skutočne uviedol, že pokiaľ žalovaný v odvolaní namieta, že súd prvej inštancie mal na náhradu trov konania zaviazat' za aplikácie § 256 ods. 2 CSP spoločnosť Active life Inv., s.r.o., ktorá svojím procesným postupom zavinila, že konanie bolo zastavené bez meritórneho prejednaní veci, odvolací súd túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú. Avšak v ďalších odsekoch 17.1 a 17.2 odvolací súd svoje hodnotenie námietky žalovaného vysvetlil, keď v odseku 17.1 poukázal na to, že v predmetnej veci ide o špecifickú procesnú situáciu, kedy konanie muselo byť zastavené, pretože žalobkyňa stratila procesnú subjektivitu. Hoci žalovaný k tejto situácii nijako neprispel, resp. ju procesne nezavinil, nie je mu možné priznať nárok na náhradu trov konania, pretože neexistuje povinný subjekt (žalobkyňa). Ide o obdobnú situáciu, ako keď žalobkyňa podá žalobu proti niekomu, kto nemá procesnú subjektivitu. Podobnosť s predmetnou vecou videl odvolací súd v tom, že tak, ako nemožno neexistujúcemu subjektu priznať nárok na náhradu trov konania, tak rovnako nemožno uložiť povinnosť k náhrade trov konania niekomu, kto neexistuje. Podľa názoru odvolacieho súdu v predmetnej veci neprichádzala do úvahy ani aplikácia ustanovenia § 256 ods. 2 CSP, upravujúceho otázku vzniku a hradenia tzv. separátnych trov konania. S odkazom na komentár k citovanému ustanoveniu CSP, ktorý vydalo nakladateľstvo C.H.Beck v roku 2016 odvolací súd uviedol, že zavinenie pri zastavení konania z pohľadu ustanovenia § 256 ods. 2 totiž nemožno vidieť v zavinení významnom z hľadiska ustanovenia § 256 ods. 1 CSP. Podľa názoru dovolacieho súdu tým chcel odvolací súd vyjadriť to, že podľa § 256 ods. 2 CSP nejde o zavinenie vo vzťahu k zastaveniu konania (kedy strana sporu, ktorá procesne zavinila zastavenie konania, zavinila tiež vznik trov protistrany), ale musí ísť o iné zavinenie strany sporu vo vzťahu k trovám konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak by ich strana procesne nezavinila.

29. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva celkom jednoznačný právny názor odvolacieho súdu, že podľa § 256 ods. 1 CSP možno pri zastavení konania priznať nárok na náhradu trov konania len strane sporu, a to voči druhej strane sporu (protistrane), ktorá zastavenie konania zavinila. Keďže spoločnosť Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 nie je stranou sporu, tak podľa § 256 ods. 1 CSP ju nemožno zaviazat' k náhrade trov konania. Túto spoločnosť nemožno - podľa názoru odvolacieho súdu - zaviazat' k náhrade trov konania ani podľa § 256 ods. 2 CSP. Správnosť uvedených právnych záverov dovolací súd však nie je oprávnený preskúmať na podklade takého dovolania, ktorého prípustnosť nemožno vyvodzovať z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, ale len v rámci zisťovania tzv. vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. Samotným nepriznaním náhrady trov konania sa však dovolateľovi neznemožnila realizácia žiadneho z jeho procesných práv sporovej strany, preto vada zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP nie je daná.

30. Pokiaľ ide o údajné nevysporiadanie sa odvolacieho súdu s hmotnoprávnymi otázkami, ktoré predchádzali jeho rozhodnutiu o odvolaní žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie, dovolací súd poukazuje na odseky 18.1., 18.2., 18.3., 18.4. a 18.5. odôvodnenia napadnutého uznesenia, v ktorých sa odvolací súd zaoberal požiadavkou žalovaného (ako dovolateľa), aby na predmetnú vec boli aplikované závery, vyplývajúce z uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 14/2017 z 10. januára 2017. Odvolací

súd v odseku 18.1. odôvodnenia vyjadril názor, že citované rozhodnutie nemožno v predmetnej veci aplikovať z dôvodu odlišnej skutkovej a právnej situácie, pričom v odseku 18.2. odôvodnenia uviedol resumé veci prejednávanej Ústavným súdom Slovenskej republiky a v odseku 18.3. zase opísal priebeh konania v predmetnej veci. Napokon v odseku 18.5. odôvodnenia poukázal na hlavné rozdiely medzi vecou, ktorá bola predmetom prieskumu pred ÚS SR a predmetnou vecou, keď zdôraznil, že vo veci rozhodovanej ÚS SR došlo k meritornému prejednávaniu veci, žalobca bol v konaní plne úspešný a k špekulatívnej realizácii práva zo strany žalovanej (oznámenie postúpenia pohľadávky na personálne prepojenú obchodnú spoločnosť) došlo pár minút pred rozhodnutím odvolacieho súdu, zatiaľ čo v predmetnej veci k výmazu žalobkyne SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350 z obchodného registra došlo takmer rok od pripustenia vstupu tejto spoločnosti do konania uznesením z 10. septembra 2020 v spojení s opravným uznesením z 11. januára 2021. Záverom poukázal na to, že k výmazu spoločnosti SVEN-EKO s.r.o., ktorá ani nebola (pred zlúčením) personálne prepojená so spoločnosťami Active life, s.r.o. a Active life Inv., s.r.o., došlo ex offio na základe § 61n ods. 6 Exekučného poriadku. Podľa názoru odvolacieho súdu možno len ťažko bez ďalšieho, v rámci rozhodovania o trovách konania vyvodiť, že zlúčenie obchodných spoločností Active life, s.r.o. a SVEN-EKO s.r.o. by bolo zneužitím práva. Z tejto časti odôvodnenia napadnutého uznesenia je zrejmé, že odvolací súd v konaní spoločnosti Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 nevidel také zneužitie práva, ktoré by odôvodňovalo postup súdu v intenciách uznesenia ÚS SR sp. zn. III. ÚS 14/2017 z 10. januára 2017. Odvolací súd nebol povinný sa podrobnejšie zaoberať dôvodmi, pre ktoré súd prvej inštancie nevyhovel (v poradí) druhému návrhu na zmenu žalobkyne, ktorý podala spoločnosť Active life Inv., s.r.o., IČO: 51 006 766 dňa 13. januára 2020, pretože uznesenie z 13. mája 2020 nebolo predmetom odvolacieho konania tak, ako ním nebolo ani uznesenie z 10. septembra 2020 v znení opravného uznesenia z 11. januára 2021 o pripustení zmeny žalobkyne, na základe ktorého sa žalobkyňou stala spoločnosť SVEN-EKO s.r.o., IČO: 46 919 350. Predmetom odvolacieho prieskumu bol výlučne výrok uznesenia súdu prvej inštancie z 28. apríla 2022 o nepríznani nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu.

31. Nedôvodné sú aj námietky dovolateľa, že odvolací súd sa síce pokúsil doplniť chýbajúce odôvodnenie uznesenia súdu prvej inštancie z 28. apríla 2022, ale urobil tak nedostatočne a nepresvedčivo. Dovolací súd poukazuje na to, že dovolateľom citovaná argumentácia (ktorej sa týkali jeho výhrady) sa v odôvodnení napadnutého uznesenia odvolacieho súdu vôbec nenachádza. Dovolateľ v skutočnosti cituje z odôvodnenia opravného uznesenia z 11. januára 2021, ktorým súd prvej inštancie opravil výrok uznesenia č. k. 9Cb/61/2017-186 z 10. septembra 2020 tak, že tento správne znie: Súd pripúšťa, aby do konania na miesto pôvodného žalobcu Active life Inv., s.r.o., so sídlom Trenčín, Smetanova 1655/7, IČO: 51 006 766 vstúpil ako žalobca SVEN-EKO s.r.o., so sídlom Bobot 176, IČO: 46 919 350. Teda, bol to súd prvej inštancie, a nie odvolací súd, ktorý v odseku 12. odôvodnenia tohto uznesenia uviedol, že pokiaľ ide o námietky žalovaného týkajúce sa toho, že súd nemal takýto vstup pripustiť, treba uviesť, že v čase, keď súd rozhodoval o nepripustení spoločnosti SVEN-EKO s.r.o. do konania (uznesenie č. k. 9Cb/61/2017-163), zamietol takúto zmenu z toho dôvodu, že návrh na zmenu účastníkov vykazoval známky zneužitia tohto inštitútu. V súčasnosti sa však táto spoločnosť do konania dostáva ako právny nástupca pôvodného veriteľa, teda pôvodného žalobcu Active life, s.r.o. Sám žalovaný vo svojich vyjadreniach spochybňoval možnosť postúpenia pohľadávky z dôvodu, že táto je podľa jeho názoru pochybná. V danom prípade sa však na miesto žalobcu dostáva opäť pôvodný veriteľ žalovaného, ktorý si svoju pohľadávku voči žalovanému bude vymáhať sám. Súd v konaní o veci samej preskúma po obsahovej stránke samotné pôvodné postúpenie pohľadávky, ale i odstúpenie od zmlúv o postúpení pohľadávky. Predmetné opravné uznesenie súdu prvej inštancie napadol žalovaný odvolaním, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 16Cob/13/2021-235 z 28. septembra 2021 tak, že opravné uznesenie ako vecne správne potvrdil. K rozsiahlej odvolacej argumentácii žalovaného, že súd prvej inštancie opakovane a nesprávne rozhodol o pripustení zmeny na strane žalobkyne, odvolací súd (v odseku 12 odôvodnenia) poukázal na to, že proti uzneseniu súdu prvej inštancie o pripustení alebo nepripustení zmeny na strane žalobkyne alebo žalovaného nie je prípustné odvolanie. Z tohto hľadiska všetky odvolacie argumenty žalovaného, týkajúce sa správnosti, či dôvodnosti opravovaného rozhodnutia, vrátane argumentácie o prekážke veci rozhodnutej, nemohli byť predmetom odvolacieho prieskumu a odvolací súd na ne neprihliadal. Prípustnosť takejto odvolacej argumentácie nebolo možné vyvodiť ani z ustanovenia § 365 ods. 2 CSP, pretože v danej veci išlo o vzťah uznesenia súdu prvej

inštancie, ktorým tento pripustil, aby do konania na miesto doterajšej žalobkyne vstúpil nový subjekt a opravného uznesenia, preto argumentácia ohľadom prípadnej nesprávnosti rozhodnutia, ktoré predchádzalo napadnutému opravnému uzneseniu, nebola relevantná (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2 CSP sa vzťahuje len na odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej).

32. Dovolací súd poukazuje na to, že obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania (strany sporu), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04). Po preskúmaní veci dospel dovolací súd k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam žalovaného a nie je ho možné považovať za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, resp. svojvoľné. Námietka nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu preto v posudzovanom prípade nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP, ktorá by znamenala porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Keďže v preskúmvanej veci nebola splnená podmienka prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, dovolací súd dovolanie žalovaného (ako neprípustné) odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

33. Žalovaný nebol v dovolacom konaní úspešný, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 255 CSP a contrario). Na strane žalobkyne zase neexistuje subjekt, ktorému by bolo možné priznať nárok na náhradu trov konania. S poukazom na uvedené dovolací súd rozhodol tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania (§ 262 ods. 1 v spojení s § 453 ods. 1 CSP).

34. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.